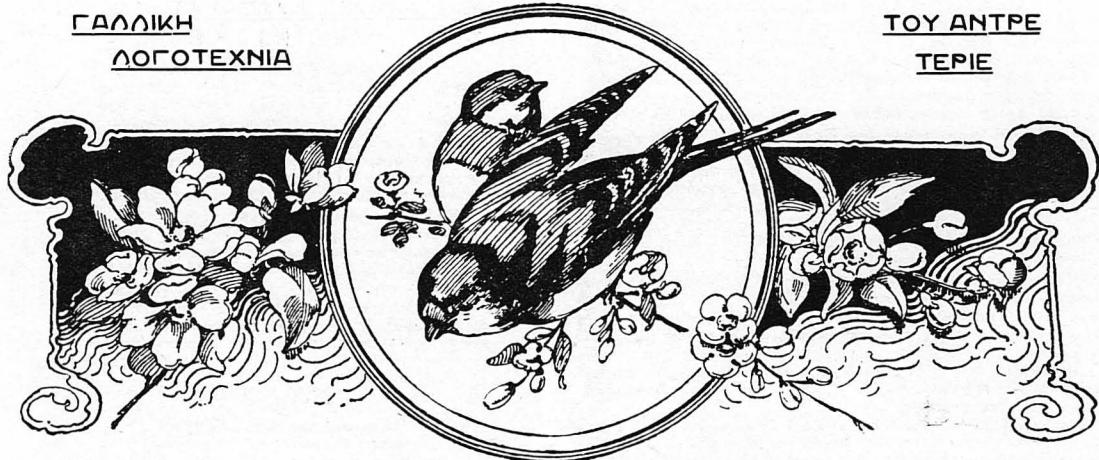

ΓΔΛΙΚΗ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ
ΤΕΡΙΕ

Η ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΕΝΗΣ

«Η ζωή τοῦ Γιαννάκη μέσα στὸ σχολεῖο, δύον τὸν ἔχοντα κλείστει, περγάρει μοναχική, ἀλλὰ ηὗνη καὶ εὐτυχισμένην. Οἱ μικρὸς δὲν ἔχει πολλές σχέσεις μὲ τοὺς συνομήλικους τοῦ. Ζῇ ἀνάμεσα σὲ παλαιάκια καὶ πρόγυμνα καὶ φίλοις εὐχάριστες τὶς ήμέρες του.

Κάθε Πέμπτη τὸν παύνον καὶ τὸν δδῆγον κοντά στὴ γηραιά θεῖα του, Θηρεοία, μὰ ἀγαθὴ γεροντούρη, ποὺ παπούκει σ' ἓνα παλῆρο σπίτι καὶ ποὺ δὲν ἔχει ἀλλάξει παῦλον αἴτ' τὸν καπέρο ποὺ τὴ διψάται ὁ ἀνεψιός της. «Ο Γιαννάκης τῆς φιλεῖ μὲ σεβασμὸ τὸ χέρι

καὶ πάντες λίγο της...» Ήδεια Θηρεοία ἔχει περάσει πεντά τὰ ἔξηπτα τῆς χρόνια, τραγουδώντας κάποιες, διανέπει κέρι, κανένα σκοτὸ τῆς ἐποχῆς της καὶ διηγεῖται μὲ ὑπέρβολην φιλαρχία πόσο μάγνει ἀλλούς μὲ τὴ φωνή της. «Ἔχει χαραστήσει κάποιας ἀπότομα καὶ τροχύ, ἀλλὰ κατὰ βάθος εἶναι εἰναισθῆτη καὶ μάλιστα λίγο φορματική.

Τὸ χειμώνα κάθεται ἐξαπλωμένη σὲ μᾶς πολυθόρνα μιτρὸς στὴ φρεγγόβολη φωτιά, λέει στὸ Γιαννάκη, ποὺ τὴν ἀκούει προσεκτικά, παλῆρη παραμνία καὶ μαρτυρία παρούσας του.

Όταν ἔρθει τὸ παλαιόταρο, τὸ παράνθιο τὸν δωματιον τῆς γηραιᾶς ἀνόντηας ὀδηλώρο πρός τὸν κήπο καὶ ἀφίνει νέα μιτῆ ἀφθονία φῶς μέσα.

Μιδὲ κερδούσει καλεῖται αἵτ' ἔξι τὰ λυγερά πλούσια τῆς καὶ ὁ Γιαννάκης κυττάσει μὲ ἀγχόταγα μάτια τὸ δύσατο τῆς φύλλωμα, αἵτ' ὅπου πέφτουν τοῦα φύλλα μὲ τὸν κρέμονται τούοι καρφοί.

Τὸ μέρος αὐτὸν εἶναι τόπος ἀπολαβεών γιὰ τὸ μικρὸ, ἀλλὰ ἡ γορὰ θεῖα τὸν ξέρει τὸ πόσο λαμπερήγινη εἶναι ἡ παδικὴ ἡλικία καὶ ποὺ τῆς εἶναι δύνασθολο νέα δημισταῆ τὸν πειρασμό. Γ' αὐτὸν ἀπαγορεύει στὸν ἀνεψιό της νὰ κατέβη στὸν κήπο.

«Ποτέσσον, ποιλές φορές συγκινεῖται αἵτο τὰ ἄφωνα βλέμματα τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ κατέβη κάποια καὶ νὰ περπατήσῃ στὴ δεντροστοιχία, ἀλλὰ μὲ τὸν ὄφο γὰ μῆν πειράζει τίποτε.

— Πρόσεξε, τοῦ προσθέτει μὲ αὐτοτρόπο τόνον, πρόσεξε νὰ μή κόψῃς καμιανὴ φράσην, γιατὶ τὶς ἔχει μετρημένες δέξ...

Ο Γιαννάκης ινόσχεται δι, τοῦ ζητήσουν χωρὶς ἀντίρρηση καὶ κατεβαίνει.

Στὴν ἀρχὴ προχωρεῖ καὶ βαδίζει ἀνάμεσα αἵτο τὰ λουλούδια στὰ δρόμακα τοῦ κήπου, δύον τὰ κάκκινα γαύναφάλια, τ' ἄλικα ροδά καὶ τὰ μεγάλα λευκά κρίνα σμιγούνται τὴν ὁμορφιά τους σ' ἔνα σύνολο χρωμάτων καὶ ἀρωμάτων.

«Ολα γέρων ἀποτελοῦνται ἔκπληξι καὶ μαγεία γιὰ τὸ μικρὸ Γιαννάκη. Ο μεγάλος σκύλος τῆς θείας πηγάδει

χαροπά γύρω του. Ο Γιαννάκης σπινεῖ καὶ τοῦ μιλάει σοβαρά : — Φρόντια, Λέων!... Ἡ θεία εἶν' αὐτοτρόπη. Θύ σοῦ τὶς βρέξη, φτωχεῖ μου!...

«Η φραγκούσιμες δαμασκηνίες καὶ ἡ βερικούσιες λιγύζουν κάπω αἵτο τὸν φρωμούς καρφούς του.

Η φραγκούσιμες μεταρρύχουμα φραγκοτάράνια, ἡ χαμοκερασίες καὶ ἡ δύσης στολίζουν ὑπέροχα τὸν κήπο.

Στὸ βάθος ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ὄλλα παρτοφόρα δέντρα ποὺ στέκονται μελαγχολικά καὶ ἀσύντα πάνω ἀπὸ ἔνα μικρὸ ράνι, ποὺ τὰ νεγρά του κινάνται γαργαρώτα.

Ο Γιαννάκης βρίσκεται ἐδῶ σ' ἀπόλυτη ἐλευθερία, χωμένος μέσα στὸν πρασινάδα καὶ σκεπασμένος ἀπὸ τὰ δέντρα, ποὺ ἀλφροτερούμενον στὸν ἄγρο.

Ο ἀνοιχτός ἀέρας τοῦ γενναῖοῦ ίδεος ἐπαναστατικά, τὸ τρελλὸ πέταγμα τῆς πεταλούδας ποὺ βίναίνει τὸ μέλι, τοῦ προσαρέλας σκέψεις διαφοραγῆς καὶ σὲ μᾶς ἀπότομη στροφή σταματᾷ μιτρὸς στὶς βατομούριος.

Οι κλάνοι τους λιγύζουν πρὸς τὰ κάποια καὶ τὸ φρούτο τους χουσίζει στὸν ήλιο.

— Θάλκον ἀρχετέρι βατόμουρα, σκέφτεται ὁ Γιαννάκης. «Ἀδύνατο νὰ τὸ μετοήσῃ δὲλα ή θείος...

Καὶ, καθὼς εἶναι προφυλαγμένος ἀπὸ κάποια ἀδιάχρητο βλέμμα, πότερον ἔνα παρτό, δινό, τρεῖς, δέκα, εἴκοσι...

«Εξαφνά αἴσιει μᾶς φωνή νὰ τὸν κατέλη καὶ, ἀπογοητευμένος τρέχει λαζαναπομένος νὰ γυρίσει κοντά στὴ θεία του, ποὺ τὸ περιμένει δὲλητὴ στὶς σκάλα.

— Γιά πές μου, πείραξες τίποτε; τὸν φωτάει κακήποτητή νὰ γονά.

— «Ἄ, τίτοτε, θείσα μου!

— Γιά νὰ ιδούμε, προσθέτει τὴν θείσα, πλησιάζοντας ἐρευνητικά τὴ μόνη τῆς στὸ στόμα τοῦ μικροῦ. Γιά φύσα λίγο....

— Τοῦ διαταγὴν ἔκτελλεται αἵτ' τὸ

Γιαννάκη, χωρὶς νὰ τοῦ περάσῃ καιικά ἵπνοφια καὶ ἡ θεία ιημένης ἀτελειτακά τὸ δάκτυλό της.

— Ψεύτι! φανάρει. «Ἐσαγες βατόμουρα...

— Ο φωτός Γιαννάκης ἀναγκάζεται τότε, μὲ συντρόπη, νὰ διολογήσῃ τὴν ἀλήθεια.

«Ἡ θεία τοῦ τόνο μαλώνει, τὸν διώχνει αἵτ' τὸν μαγνό του παράδεσσον καὶ ὁ μικρὸς ὀνειροπόλος ἔξαστολονθεῖν' ἀναρρωτεῖται μὲ ἀπορία :

— Απὸ ποὺ τὸ μάντεψε; «Ἀπὸ ποὺ τὸ μάντεψε;

Μάγιστρος θάνατος, δίχως ἄλλο...

Τρία χρόνια περγάνταν ἔτοι, τρία χρόνια ξέστερα καὶ φωτόλουστα, ἀν καὶ συχνά διακόπτονται αἵτο βροντές καὶ καταγίδες.

*Έπειτα, ένα πρωί, την έποχη πων ώρμακαν οι καροτοί, ή θείστα κατέληψθη ξαφνικά από άνατροχήλες πυρετούν και δὲν στρώθηκε πειά απ' τό κρεβάτι της, άν' τό μεγάλο άστρο κρεβάτι της....

*Από καρό σέ καρό δηργούσαν τό Γιαννάκη, δύος πράν, κοντά στὸ προσερέπλι της, μά ή ζωοτητή ιύπερενε όπω δύστυνα κι' αὐτό δὲν τῆς ἐπέτρεπε θμύλες.

Πολλές φορές κάρφουνε έπάνω στὸ μαρού της άνεψιο τὸ τρυφερό γαλάζιο βλέμμα της, ἀλλά σχεδόν τὴν ίδια στιγμὴ τὸ γύριζε πρός την ἄλλη μάρτιν, γιατὶ θυμόταν λίσταν τὸν κάλπην προῦτα τὸν κήπον....

*Ο Γιαννάκης γύριζε στὸ δωμάτιο τὸν καπάτηλητος από τὴν άδυντανα τῆς θείας τον πονό μέλο προκυπρόσων και συλλογίζονταν μελαγχολικά, τοι δὲν ήταν μάρτιν πειά νὰ μετρῷ, δύος πράν, τὰ βατούμαρα....

*Υστερ' από λίγες μέρες τὸν έντυναν στὰ μαύρα και τὸν ὀδήγησαν πάλι στὸ παλαιό δωμάτιο μὲ τὰ παλαιά έπιτηλα ποὺ μιλούσαν για καρούν τοὺν πολὺν παλ-πρόν.

Μά τὸ κρεβάτι, τὸ μεγάλο ἀστρο κρεβάτι τῆς θείας ήταν τώρα άδειανο....

Στὴ μέση τοῦ δωματίου, ἀνάμεσα σὲ τέσσερα κηροτήγια ἀναμμένα, ἀπλώνταν ἔνα ἀστρο πανί σκέπταζε ἔνα παράξενο μαρουσόλ πινότο....

*Ο Γιαννάκης ἀκοίστε απ' τὸν μέλο, πώς ή θεία του είχε πεθάνει κι' ξρόζε παραξενεμένος τὰ βλέμματά του γύρω στὸ δωμάτιο μὲ τὰ μισθώλια παραθύμα.

*Όλα τὰ πράγματα γύρω τοὺν είχαν μᾶλλον άντησην δψι και δ Γιαννάκης φωτίσθη τὸν έαυτὸν τὸν πῶν γίνεται και πεθαίνουν οἱ ἄνθρωποι. Σιγά—σιγά μάλιστα τὸν ἔπιασε μᾶλλον τρομάρα και οίχτηρε κλαίγοντας στὴν ἀγκαλιά τῆς μαρμάτας του....

Τὴν ἄλλη μέρα μέρα ἔγινε ή κηδεία.

Κι' ἐνώ ἀντηρούσαν οἱ πενθιμοὶ φαλμοὶ μέσα στὴν ἑκάλησια, δ Γιαννάκης ἔβιετε τοὺς γονεῖς τον τὰ σφρυγίζουν τὰ δάρκων τους και νὰ πνίγουν τὸν λυγμούν τους....

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ ἀπόγευμα, ή οἰογένειά του γύριστε στὴν κατοικία τῆς νερωῆς, πὼν τὴν ἔμεινε πληρονομια, και ἄνηκε τὰ παράδιπτα για νὰ μᾶλλον μέσος δάρεος και νὰ καθαριστοῦν τὰ δωμάτια.

Κι' ἐνώ οι γονεῖς του ἡμιταινῶν ἀπό δωμάτιο, σὲ δέρματα, δ Γιαννάκης ἔτρεχε ελεύθερος μέσος στὸν αῆτο ποὺ τὸν ἐπορθίσθων ή απῆτες δὲν ἐτομοθάνατον ήμοι. Ποτὲ δὲ κῆπος αὐτὸς δὲν είχε τόσα πολλὰ λουλούδια και καρπούς.

*Η χλωρή ἀτιμασία μέταν ποτισμένη απὸ τὸ δρόμωμα τῶν φόδων και τῶν φεττάν.

*Η δαμαστηριές ένεργαν κάπω απὸ τὸ βάρος τῶν ωραίων δαμάσπινων κι' δέντρα πηγαδάρα πηγαδάρα πάροντα.

*Ο Γιαννάκης, βέβαιας τοὺς κατάπορους πλόνους, πὼν δριμοὺς κόκκινους και χρυσοὺς καρπούς, πὼν ἔτεραν μελωμένοι ἐπάνω στη γη, αισθάνθησε νὰ ξυνάρη μέσα του ή παλιὰ έπιθυμία τῆς διαρπαγῆς.

Και μ' ἔνα αισθητα βαθειάς εὐχαριστήσεως, σκέφτηκε πῶς μποροῦσε τώρα νὰ ξαναποτίσῃ ἀρροφούση τῇ λαμπρογείᾳ του, χωρὶς νὰ λογαριάσῃ κανέναν.

*Η θεία του, πὼν τὸν μάλινο, ἔλειπε πειά, κακέναν ἄλλον δὲν είχε νὰ φθηνθῆ. Χωρὶς λοιπὸν νὰ χάσῃ καρό, σίχτηρε ἔπανω στὸ ωρια δαμάσκοντα, γέμισε τὶς τσέτες του, γέμισε και τὴν κοιλιά του. *Έξαφνα οὖμας σταμάτησε, σὰν νὰ συνήρθη μὲ μᾶς στὸν ἐαυτὸν του.

*Συλλόγιστης τὴν ἔλειψη διαγωγή του και τῇ μαρού ἀρροφίστια τὸν πόρο την γηρατὴ θεία του, πὼν τὸν ἀγαποῦσε, και τὸν ἔπιασε ἔνε ελδος μεταμελείας.

*Σιγά—σιγά ή μέρα ξέσπινε και τὸ σινόριστα ἔπειτε ἀπαλά ἔπανω στὸν κῆπο. Κι' δέν ὁδός ἀπλώνταν τὸ σκυτάλει, τόσο τὸ παδί κυριευόταν ἀπὸ τὴν ντροπή και φόδο μαζῦ.

*Τοῦ φωνάτων σὰν νάθλετε τὴν νεροή νὰ δρθώνται ἀπειλητική ἀνάμεσος ἀτ' τὶς λεηλατημένες δαμαστηριές και νὰ τὸν μαλώνη για τὴν κλεψία του.

*Ο μικρὸς Γιαννάκης κύπταζε γύρω του για μᾶς στιγμὴ κι' είδε πῶς ήταν μονάχος του. *Αδειασε τότε ἀμέσως ὅλες τον τὶς τοέτες και, μωιευμένος ἀπὸ μᾶς ξαφνικὴ νευρικὴ κοίσι, ἀρριστε νὰ κλαίη, νὰ κήνη τὰ ποδιά δάρκων του, στὴν ἀνάμυνση τῆς καλῆς την δεύτερη, ιης πεθαμένης γονούλας, πὼν δὲν θὰ τὴν ξανάθλετε ποτὲ πειά.... Ποτὲ πειά....

ΟΙ ΠΙΟ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΑΠΟΨΗ

*Απόνη πονή' ὄλοχαρη ή βραδούν σὰν τότε πάλι, π' ἄνθια, κλαριά και λωνύλια ωιγοῦν παραδομένα σὲ κάποιαν ἀγνωμή ήδονή και τρέμα 'γάλι—γάλι σαλένον τ' ἀσπιώφιλλα τὰ φεγγαρολιμένα.

*Απόνη ποὺ τρεχούμενα νερά και κομισμένα χαράζονταν έφωτόδομο σὰν τ' ἀσπιμένια ἀστέρια, ποὺ κάποια καλή ἀγνόλευκα και μαρμαροχυμένα ἀντιφεγγίζουν ξωτικά στὸν οὐρανό, στὰ αἰθέρια.

*Απόνη ποὺ παντόγνυμα ἀπλόντευται ή γαλήνη, π' ὄλης τῆς Πλάστης ή ψυχής στοχαστικές πετάνε σ' αἰθέριος ἐφωτόδομοις, στὴν ἀπέραντοσήνη,

*Απόνη πο' διὰ φωνίντα πλασμένον' ἀγνάπανε. Σὰν κενής τότε τὶς βραδούνες κοντά μον ἔλια και πάλι, στὴ γνώμη μας πασχαλί, γινέτε ξενητεμένε και σοῦ φυλάντο τ' ἀνέγγιχτα παρθενικά μον καλλή για σὲ ποὺ χρόνια καρτερού, δι πολιαγαπτώμενό.

ΝΥΧΤΑ

*Ονειροπλέκτρα νύχτα ἔξωτική στρα σπαρμένη, κι' δνειρα γεμάτη, τι μὲ πλανεύεις και μὲ πᾶς ἐξει στοῦ διένον τὸ χαρούμενο πα-

(λάτι.

Τι κι' διν γιλικόλαλα ἀδόνια ἐ-
(κει λαϊσον — Η ψωοφρή λαϊσον της ἔχει
(σύνθετο—

Τι κι' διν λουλούδια ἔξωτα τρι-
(γύρω ἀνθόδον—

— Τὰ σκυάζει, ἔνα θηλυμένο κυ-
(παρόστο—

*Αφοῦ δὲν είνε, ή ἀγάπη μον,
(έχει πειά, μὴ μὲ πᾶς στοῦ διένον τὸ
(παλάτι διεροπλέκτρα νύχτα ἔξωτική στρα σπαρμένη κι' δνειρα γε-
(μάτη... B. P.

ΖΗΛΕΙΑ

*Ολόδροσα λούνισθια μιρωμένα,
ἀνέγγιχτα κρινάκα και ζυμπού-
(λια,

φόδα, και γιασεμάλα ἀσπροντυμένα,
τριανταφύλλα, χρυσανθέμα, και φούλια,
Σὰν διτικύδουν, τὴν αὐγή, ἔσενα
'Ασύγκριτο λουλούδι μον, χλωμαζον,
Καὶ τῆς αὐγῆς τὴ δρόσο, λυτημένα,
Σὰν δάκρυ, ἀπὸ τὴ ζήλεια τους, σταλάζον...

B. II.

Η ΣΥΓΝΩΜΗ

(Τοῦ S. PRUDHOMME)

*Αχ, μόλις τὴν είκόνα σου μεζ στὴν ψυχή μου φέρω,
νοιώθω πῶς μόνον ἐσένανε στὸν κόσμον ἀγάπα.

T' ἄντης ἐσύ εσύ μον μάρφαντες τῆς νειότης μου, τὸ έξω,
μὰ δὲν ἔχειν τὰ μάτια σου και τόρα ποὺ πον.

Κι' αὐτή σου τὴν διλγίλιη φρονή πῶς νὰ ξεχάσω ;
Μέσον σου καὶ μά μονικὴ ἀπόνωσην ἀτρέχει.
Πῶς ηρέα νὰ σιδηνούνται γιὰ πάταν νὰ ησυχάσου,
μὰ θὰ ζητῶ τὰ κειλη σου κι' ἀς θγάντει μου η ψυχή !

*Αχ, μόλις δὲν ἐφύλασσα σὰν τὰ δικά σου κειλη !
Πῶς πομάδα δὲν χάρησεν ή δόλια μον ἀγκαλιά !

Κείνα πόσο τ' ἀγάπησα, τὸ διλάσαν, τὸ διάστρομα μον μαλλά !

*Ηταν τὰ δάκρυα μον πολλά, μὰ ξένουν στεργέψει τώρα
κι' οι στεναγμοι ποὺ διόθουνται θύ σθοντει !

*'Αλλ' διαν θειότης πειά τῶν γερατειῶν ή μόρδα,
και τούτη ή λύτη μον γιὰ σὲ θὲ νάχη ξε-
(χαστει.

*Αχ, μόλις τὴν είκόνα σου μέζ στὴν ψυχή<sup>(μου φέρω,
νοιώθω πῶς δὲν μπορώ ποτὲς ἐσὲ νὰ ση-
(σήσω.</sup>

T' ἄνθος ἐσύ μον μάρφαντες, τῆς νειότης μου,
(τὸ έξω,
μ' ἀτ' τὴν ψυχὴ σὲ συνχωρι μόλις σ' ἀναπο-
(λήσω...

Πειραιεύς

MAPIA KOLYVA

